

Faculteit der Geesteswetenschappen
Bureau van de Faculteit

Spuistraat 210
1012 VT Amsterdam

T 020 525 31130
F 020 525 4708
www.hum.uva.nl

Aan de voorzitter van de Facultaire
Studentenraad
Spuistraat 134, kamer 302
1012 VB Amsterdam

Datum
27 september 2011

Telefoon
020

Uw kenmerk

Contactpersoon
A. Bronkhorst-Homminga

Bijlage
divers

Ons kenmerk

bs-u-2011-2497

Onderwerp
Definitief besluit Faculteitsbestuur wijzigingen Roemeense taal en cultuur en Nieuwgriekse taal en cultuur

Geachte voorzitter,

Hierbij wil ik u mededelen dat het faculteitsbestuur op 13 september 2011 een definitief besluit heeft genomen ten aanzien van de voorgenomen wijzigingen Roemeens en Nieuwgrieks. Wij hebben besloten om de voorgenomen wijzigingen toch vast te stellen. De OR heeft inmiddels een positief advies afgegeven. Aangezien u het negatief advies echter heeft gehandhaafd, zal ik in deze brief ons besluit uitgebreid motiveren. De brief met dit eindbesluit zullen wij ook sturen aan het College van Bestuur UvA.

Om te beginnen wil ik nog een keer de aanleiding en inhoud van de wijzigingen uiteenzetten. Aanleiding voor de wijzigingen zijn de geringe instroom en uitstroom van studenten van Roemeens en Nieuwgrieks in de afgelopen jaren, gecombineerd met de kaderstelling voor de afdeling Taal- en Letterkunde (zie bijlage 1: instroomcijfers en examens Nieuwgriekse Taal en Cultuur en Roemeens). Het faculteitsbestuur heeft opdracht gegeven aan een commissie onder voorzitterschap van prof. dr. A. (Albert) Rijksbaron (emeritus Klassiekgriekse Taal- en letterkunde) om te komen met een inhoudelijke verkenning en onderbouwing van het toekomstperspectief voor Nieuwgrieks en Roemeens. Het eindrapport van deze commissie treft u in de bijlage.

N.a.v. de rapportage heeft het faculteitsbestuur het besluit genomen tot de volgende wijzigingen van de opleidingen Roemeense taal en cultuur en Nieuwgriekse taal en cultuur:

Roemeens:

- bacheloropleiding Roemeense taal en cultuur (deeltijd en voltijd) opheffen; gedacht wordt aan een cohortsgewijze beëindiging van de bacheloropleiding. Het tijdstip waarop de inschrijving in de propedeutische fase van de opleiding (het eerste jaar) zal worden beëindigd is: 1 september 2013. Het beëindigen van de bacheloropleiding in het CROHO (datum einde opleiding) zal plaatsvinden m.i.v. 1 september 2016 (nominaal+1 jaar voor het laatste cohort 2012/2013).

- kleine onderwijsvoorziening Roemeens overhouden (30 EC) en deze inpassen in een andere opleiding, i.h.b. Europese studies; voor de opzet (Flash-programma) en voorwaarden verwijst ik naar het rapport van de commissie en de reactie van het faculteitsbestuur d.d. 18 maart 2011.
- masteropleiding opheffen; er zal geen programma of studiep pad Roemeens komen onder de nieuwe labels van Taal- en letterkunde. Studenten met een bachelorprogramma Roemeens kunnen m.i.v. 1 september 2012 doorstromen naar de masteropleidingen Letterkunde/Literary Studies of Taalwetenschappen/Linguistics, of een van de andere masterprogramma's. Dit impliceert dat er geen masteronderwijs Roemeens meer zal zijn.
- ten behoeve van de voorziening een personeelslid in beperkte deeltijdaanstelling inzetten.

Nieuwgrieks:

- de bacheloropleiding laten bestaan, maar aantrekkelijker maken door samenwerking te zoeken met andere bacheloropleidingen i.h.b. GLTC en Europese studies. Dit staat verder beschreven in het rapport van de commissie met de reactie van het faculteitsbestuur d.d. 18 maart 2011 (minor Nieuwgrieks "nieuwe stijl", Flash-methode, samenwerking in een expertisecluster Zuidoost Europastudies).
- de masteropleiding niet laten voortbestaan als apart programma of studiep ad; studenten kunnen de programma's Europese letterkunde of Taalkunde van Europese talen of een van de andere programma's volgen onder het label Taalwetenschappen/Linguistics of Letterkunde/Literary Studies m.i.v. 1 september 2012. Dit impliceert dat er geen apart masteronderwijs Nieuwgrieks zal worden aangeboden. Bij voldoende belangstelling en bij aanwezigheid van voldoende docentcapaciteit, staat de mogelijk open dat het departement Taal- en letterkunde onderwijs in de vorm van een 'tutorial' in de doeltaal aanbiedt, echter zonder dat dit een apart studiep ad vormt. Geïnteresseerde studenten Taalkunde of Letterkunde (of in RMA Literary Studies) kunnen wel de mogelijkheid krijgen om een mastermodule in het land van de doeltaal te volgen. Deze voorziening kan financieel ondersteund worden door de FGw. We verkennen verder of we met de Universiteit Gent ook afspraken over doorstroom kunnen maken.
- op basis van dit profiel nieuw personeel werven om de na pensionering resterende staf aan te vullen.

Hieronder ga ik in op de resterende bezwaren van de FSR in uw brief d.d. 11 augustus 2011.

Kwaliteitsdoelstellingen, breed inzetbaar personeel en instroom.

U maakt zich hard voor verdiepend en uitdagend onderwijs binnen de faculteit en u denkt dat het faculteitsbestuur zich laat leiden door economische en rendementsmaatregelen. Dit leidt volgens u tot verschraling van het onderwijs.

Ik wil hierop antwoorden dat het Faculteitsbestuur als kwalitatieve doelstelling heeft een breed en gevarieerd palet aan opleidingen, dat stevig verankerd is binnen de faculteit. Ook kleine opleidingen hebben een plaats in het palet, er is door ons geen kwantitatieve ondergrens gesteld voor de instroom in een bachelor FGw. In bestuurlijke discussies zijn minimumaantallen instroom in bacheloropleidingen genoemd van bijv. 25 en in UvA-verband soms zelfs 100 studenten, maar tot op heden hebben wij nog geen scherpe kwantitatieve grenzen getrokken. Belangrijker dan een concrete bezuiniging vinden wij dat opleidingen floreren, met dwarsverbanden in de faculteit, instroom van studenten uit verschillende richtingen, en breed inzetbaar personeel. Wij hebben Arabisch, maar ook Hebreeuws genoemd als voorbeelden van kleine, maar florerende opleidingen, juist doordat deze opleidingen geslaagd zijn in een bredere inbedding in de faculteit, het aantrekken van andere studenten en breed inzetbaar personeel. Ook bij bijvoorbeeld Duits zijn recente vernieuwingsinitiatieven.

Wij constateren dat de bachelor Roemeens al meer dan 10 jaar een kwijnend bestaan leidt met een instroom van nul tot 1 student per jaar. In het verleden is al wel geïnvesteerd in de opleiding met

voltijds hoogleraar (Sorin Alexandrescu, met emeritaat in 2002) en daarna een deeltijdhoogleraar, die tevens verbonden was aan het University College London (prof. Dennis Deletant). Ook wordt in de bachelorvoorlichting bij Taal- en letterkunde altijd expliciet aandacht besteed aan kleine talen. De maatschappelijke vraag naar deze opleiding kent gedurende een lange periode echter geen opleving. Wij denken dan ook dat een zelfstandige bacheloropleiding Roemeens niet meer voortgezet kan worden. De aanmeldingen voor Nieuwgrieks zijn ook al jarenlang gering, maar bieden nog meer mogelijkheden om de bacheloropleiding te handhaven, zij het in verbeterde vorm.

We hebben u al bevestigd dat de commissie Toekomstperspectief Nieuwgrieks en Roemeens inzicht heeft gehad in de aanmeldingen voor de vakken. Het overzicht "Deelnemersaantallen vakken Nieuwgrieks en Roemeens 2007-2010" (zie bijlage) is verstrekt door het departement Taal- en letterkunde aan de commissie. Van belang daarbij is op te merken dat deze vakinstroom geen reden gaf om de studies als geheel rendabel te zien en dat met de nieuwe opzet juist wordt geprobeerd om die vakken die studenten van andere studies trekken te behouden en verder te versterken.

Wat betreft de kwaliteit van de opleidingen wil ik benadrukken dat ik er naar streef om hoogwaardige opleidingen en een actief academisch klimaat te kunnen bieden aan studenten. Een opleiding die gebaseerd is op nul of één student per jaar, en met 1 of 2 docenten kan vakinhoudelijk wel van voldoende kwaliteit zijn, maar is toch kwetsbaar. Ook is het wenselijk dat studenten met medestudenten kunnen communiceren, en actief participeren in werkgroepen, gegeven door verschillende docenten. Ondanks dat ik geen twijfels heb aan de expertise van de betrokken docenten en aan de kwaliteit van de gevisiteerde opleidingen, denk ik toch dat een dergelijke kleine schaal niet optimaal is voor een stimulerend academisch klimaat.

U geeft als voorbeeld de opleiding Fries, waarvan door de Rijksuniversiteit Groningen gezegd wordt dat de kleinschaligheid van de opleiding de student de mogelijkheid geeft van intensief contact met medestudenten en docenten. U geeft daarbij niet de precieze studentenaantallen aan maar ik ben van mening dat er bij de bachelor opleiding Roemeens met 0 tot 1 student per jaar en iets meer dan 1 fte docent niet gesproken kan worden van intensief contact met medestudenten en docenten. De schaal is te klein.

Voor een volledige inschatting van de consequenties van de aanhoudende geringe instroom is het nodig te bedenken dat de aanwezige middelen bij het departement Taal- en letterkunde volgens de kaderstelling (waarin de 3 M€ voor de kleine letteren zijn verwerkt) nodig zijn voor het gehele palet aan opleidingen van dit departement. Dit betekent dat een extra investering in een opleiding Roemeens (bijv. nieuw personeel) ten koste gaat van een andere opleiding van hetzelfde departement. Het departement heeft als opdracht een sluitende kaderstelling, daarbinnen moeten de beschikbare middelen worden ingezet. Naast inhoudelijke overwegingen ten aanzien van het gehele palet aan opleidingen en de kwaliteit van het onderwijs kijken wij vanuit onze verantwoordelijkheid ten aanzien van de bedrijfsvoering van de faculteit ook naar beschikbare middelen volgens de kaderstelling,, maar er lag geen concrete bezuinigingstaakstelling aan de wijzigingen ten grondslag.

Wat betreft de unica ziet men over de gehele linie dalende studenteninstroom bij Taal- en letterkunde opleidingen, niet alleen bij de UvA, maar ook in de rest van het land. Bij de UvA betekent het dat de beschikbare middelen volgens de kaderstelling departement Taal- en letterkunde hard nodig zijn om een breed en gevarieerd palet in stand te houden. Ook voorheen grote opleidingen als Frans, Duits, kampen met teruglopende studentenaantallen. In de rest van het land worden opnieuw keuzes gemaakt ten aanzien van het behoud van bepaalde opleidingen nu en in de toekomst, waarbij speciaal gekeken wordt naar de schooltalen. Dit heeft ook consequenties voor de unica; de in het verleden gemaakte keuzes ten aanzien van unica zijn niet eeuwig geldig en hebben ook niet de vorm van concrete verplichtingen, die heroverweging van beleid in de weg staan.

Alternatieven

U vindt het voorbarig om beleid te maken op het FLASH-programma, dat nog niet de testfase is ingegaan. Ik heb inderdaad aangehaakt bij de nieuwe ontwikkelingen rond de Flash-programma's, maar mochten die niet succesvol zijn dan wordt dit geëvalueerd en bekeken of er op andere wijze een gezonde voorziening gewenst en mogelijk is. De commissie zelf spreekt niet over FLASH maar over "minoren nieuwe stijl". Het gaat niet alleen om een taalkundige invulling van de minor, de commissie neemt ook een module "Overzicht van de Geschiedenis, Cultuur en Literatuur van Roemenië" op in de voorziening en ook andere keuzevakken zijn denkbaar. De betrokken docenten hebben aangegeven deze constructie haalbaar te vinden. Het onderwijs is zowel voor hoofdvakstudenten Nieuwgrieks als voor andere geïnteresseerde studenten interessant.

Procedure

Om u een indruk te geven van de grondigheid van de besluitvorming som ik hieronder op welke stukken en overleggen zijn betrokken bij het nemen van het besluit:

- EindRapport Commissie 'Toekomstperspectief Roemeens en Nieuwgrieks' onder voorzitterschap van prof. dr. Albert Rijksbaron, emeritus hoogleraar Oudgriekse taalkunde. De Commissie heeft gesproken met alle betrokken medewerkers Roemeens en Nieuwgrieks. Op 18 maart 2011 is het eindrapport verspreid onder alle betrokken medewerkers.
- Voorgenomen besluit d.d. 26 april 2011, verstuurd aan de departementen Taal- en Letterkunde, GARS, alle betrokken medewerkers en OR en FSR.
- Brieven van studenten Nieuwgrieks d.d. 18 maart 2011, 29 juni 2011, 19 juli 2011.
- Negatief advies FSR d.d. 17 juni 2011
- Positief advies OR d.d. 4 juli 2011.
- Negatief advies FSR d.d. 11 augustus 2011.
- Tevens heeft divers overleg plaatsgevonden met het departement Taal- en letterkunde en met GARS. Het departement Taal- en letterkunde heeft ook gesproken met alle betrokken medewerkers.

Ik heb de Facultaire Studentenraad FGw om advies gevraagd om het studentenperspectief goed vertegenwoordigd te laten zijn bij de afwegingen rond de toekomst van de opleiding. Ik heb nog niet alle studenten Roemeens en Nieuwgrieks over de voornemens geïnformeerd (wel een deel), omdat ik eerst de adviezen van het betrokken departement en van de Facultaire Ondernemingsraad en de Facultaire Studentenraad wilde horen, en ik geen onzekere informatie wilde verstrekken. Ook nu nog moet het facultaire besluit nog voor goedkeuring aan het CvB en wijzigingen van het Universiteitsreglement (bijlagen opleidingen) worden voorgelegd.

Concluderend heb ik als decaan gemeend een integrale afweging te moeten maken met als einddoel een breed en gevarieerd maar ook stevig palet aan opleidingen aan de FGw. Hierbij heb ik zowel het maatschappelijk belang, het belang van studenten als dat van personeel afgewogen en daarbij aandacht gegeven aan overwegingen van kwaliteit en bedrijfsvoering. Alles afwegende heb ik besloten de wijzigingen door te zetten.

Ik hoop dat u begrip heeft voor mijn eindafweging. Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Ik wil u graag nog uitnodigen om naar aanleiding van deze brief uw advies nog bij te stellen.

Met vriendelijke groet,

Prof. dr. J.W. van Henten
Waarnemend decaan

Bijlage 1. Instroomcijfers en rendementen

Bron: UvA facts, Bestuurlijke Informatie Concern Control UvA

Onderstaande tabellen geven een beeld van de geringe instroom en uitstroom van studenten Nieuwgrieks en Roemeens vanaf 2004.

In de vooraanmeldingsmonitor voor 2010 staat in week 33 Nieuwgrieks op 8 en Roemeens op 2, echter, deze cijfers bevatten mogelijk nog dubbelinschrijvingen.

Instroom in de bachelor (EOI)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Nieuwgriekse Taal en Cultuur	8	3	0	5	4	4
Roemeense Taal en Cultuur	1	2	3	4	1	1

Instroom in de master (EOI)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Nieuwgriekse Taal en Cultuur	5	0	3	1	3	2
Roemeense Taal en Cultuur	0	2	1	0	0	1

Propedeuse examens

	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009
Nieuwgriekse Taal en Cultuur	2	4	5	1	3
Roemeense Taal en Cultuur	5	1	1	2	1

Doctoraal examens

	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009
Nieuwgriekse Taal en Cultuur	1		1		

Bachelor examens

	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009
Nieuwgriekse Taal en Cultuur	2	5	3	0	2
Roemeense Taal en Cultuur	3	3	1	1	2

Master examens

	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009
Nieuwgriekse Taal en Cultuur	5	0	4	0	1
Roemeense Taal en Cultuur	1	1	1	0	0

Deelnemersaantallen vakken Nieuwgrieks en Roomeens 2007-2010

VAKKODE	OMSCHRIJVING	EC	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011, sem. 1
AD61011	Academische Vaardigheden I	5	8	verv	verv	verv
AD61021	Academische Vaardigheden II	5	9	verv	verv	verv
AD61041	Academisch Schrijven	5	nvt	12	9	1
NG61031	Onderzoeksvaardigheden (NG)	5	nvt	5	6	6
NG62131	Taalverwerving Nieuwgrieks Ia	5	15	13	12	15
NG62132	Taalverwerving Nieuwgrieks Ic	5	15	13	13	14
NG62141	Taalverwerving Nieuwgrieks Ib	5	14	12	12	12
NG6215	Taalverwerving Nieuwgrieks Iia	10	8	13	13	nvt
NG62161	Taalverwerving Nieuwgrieks Iib	5	8	12	12	nvt
NG63111	Nieuwgriekse cultuurkunde I	5	14	10	10	9
NG63121	Nieuwgriekse cultuurkunde II	5	10	8	9	nvt
NG73111	Inleiding Nieuwgriekse letterkunde	5	3	3	verv	verv
NG65111	Inleiding Nieuwgriekse taalkunde	5	6	8	1	4
NG63131	Hoogtepunten Nieuwgriekse lit.	5	nvt	nvt	15	nvt
NG72112	Taalverw. Nieuwgrieks IIIa	5	4	3	5	6
NG72113	Taalverw. Nieuwgrieks IIIb	5	4	1	6	6
NG72131	Taalverwerving Nieuwgrieks V	5	3	2	2	nvt
NG72151	Taalverwerving Nieuwgrieks IVa	5	3	3	5	nvt
NG72152	Taalverwerving Nieuwgrieks IVc	5	3	2	4	nvt
NG72161	Taalverwerving Nieuwgrieks IVb	5	3	2	5	nvt
NG73131	Nwgriekse letterk. 19e eeuw	5	2	3	4	4
NG73141	Nwgriekse letterk. 20/21e eeuw	5	7	4	6	nvt
NG75111	Nieuwgriekse taalkunde I	5	3	1	5	nvt
NG75121	Nieuwgriekse taalkunde II	5	0	2	0	nvt
AD7103	Wetenschapsfilosofie Nieuwgrieks	5	0	3	5	4
NG7921	BA-scriptie Nieuwgrieks t&c	10				
NG8311	Nieuwgriekse cultuurkunde (MA)	10	4	6	4	4
NG8314	Nieuwgriekse letterkunde (MA)	10	4	7	3	3
NG8514	Nieuwgriekse taalkunde (MA)	10	5	5	6	5
NG	Nieuwgriekse historische taal- en letterkunde	10	2	verv	verv	verv

NG89211	MA-scriptie Nieuwgriekse t&c		20					
VAKKODE	OMSCHRIJVING	EC	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011, sem. 1		
AD61011	Academische Vaardigheden I	5	4	verv	verv	verv	verv	
AD61021	Academische Vaardigheden II	5	met studenten FR	verv	verv	verv	verv	
AD61041	Academisch Schrijven	5	met studenten FR	met studenten FR	met studenten FR	nvt		
RO61031	Onderzoeksvaardigheden (RO)	5	nvt	4	1	met studenten SP		
RO6213	Taalvererving Roemeens Ia	10	9	8	2	4		
RO62141	Taalvererving Roemeens Ib	5	9	8	2	4		
RO6215	Taalvererving Roemeens IIa	10	7	5	2	nvt		
RO62161	Taalvererving Roemeens IIb	5	7	4	2	nvt		
RO6311	Roemeense cultuurkunde	10	7	7	3	3		
RO65111	Inleiding Roemeense taalkunde	5	4	2	2	nvt		
RO7211	Taalvererving Roemeens III	10	2	6	2	2		
RO7212	Taalvererving Roemeens IV	10	1	4	2	nvt		
RO7213	Taalvererving Roemeens V	10	3	2	3	2		
RO73111	Int. Roemeense letterkunde	5	1	3	2	NVT		
RO7312	Roemeense letterkunde (vervangend programma)	10	2	2	0	0		
RO7512	Roemeense taalkunde (vervangend programma)	10	2	2	0	0		
AD7103	Wetenschapsfilosofie (Roemeens)	5	4	3	5	met studenten LW		
RO73141	Romania's return to Europe	5	12	9	11	14		
RO7921	BA-scriptie Roemeense t&c	10						

Bijlage. Tijdpad en overgangsregelingen voor studenten bacheloropleiding Roemeens bij opheffing

De instelling dient studenten die aan een opleiding zijn begonnen in redelijke mate in staat te stellen een opleiding te voltooien. Bij een cohortsgewijze beëindiging van een bacheloropleiding zou voor het volgende tijdpad gelden voor het doorlopen van het curriculum:

	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16
Onderwijs Jaar 1	Cohort 2012	Einde/voorziening	Einde/voorziening	Einde/voorziening
Onderwijs Jaar 2		Cohort 2012	Einde/voorziening	Einde/voorziening
Onderwijs Jaar 3			Cohort 2012	Einde/voorziening

Volgens dit schema stopt de inschrijving voor nieuwe bachelorstudenten per 1 september 2013/2014. Het laatste cohort dat het jaar ervoor is gestart zal nog t/m 2014/2015 het contactonderwijs van het bachelorprogramma doorlopen. Ook daarna zal middels overgangsregelingen de studenten in voldoende mate in de gelegenheid gesteld dienen worden tentamens te herkansen en de opleiding te voltooien. Uitgangspunt voor de datum einde opleiding in het CROHO register daarbij kan zijn: nominaal + 1 jaar = 4 jaar. Dit betekent dat de bacheloropleiding beëindigd kan worden in het CROHO m.i.v. 1 september 2016. Ook daarna kan in overleg met de examencommissie de studenten die de opleiding nog niet voltooid hebben de gelegenheid krijgen met overgangsbepalingen af te studeren in een andere opleiding/de nieuwe voorziening. Daarbij moet de geldigheidsduur van met goed afgelegde tentamens worden vastgesteld in de OER.

Stopzetten zou ook sneller kunnen, door een voorziening al eerder te treffen voor het Cohort 2012 (en de studenten die voor 2012 zijn gestart), maar de vraag is of dat gezien kan worden als redelijke mate in staat te stellen een opleiding te voltooien, aangezien die studenten bij de start van hun opleiding er niet op gerekend hebben. De opleiding kan natuurlijk wel worden stopgezet zoveel eerder als er geen studenten meer staan ingeschreven.

